

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล

ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกำแพงเพชร

Factors Affecting Job Operation Achievement in According to Good Government Parctice

in Tambon Administration Organization in Kamphaeng Phet Province

จิตรรา เป้นจันทร์*

ดร.สรณย์ วงศ์คำจันทร์ **

ดร.ภาณุภูมิ อินทวงศ์***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร 2) ศึกษาระดับของปัจจัยที่คาดว่าจะส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร 4) สร้างสมการพยากรณ์ความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้ปัจจัยด้านผู้บริหาร พนักงานส่วนตำบลงบประมาณ และการวางแผน เป็นตัวพยากรณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็น พนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 324 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ และแบบมาตราส่วนประมาณ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบหลายขั้นตอน

*มหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

**รองศาสตราจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

***อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า โดยด้าน ที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรก คือ ด้านการปรับปรุงภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก และนอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านบริหารงานเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของ อปท. และด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน

2. ปัจจัยที่คาดว่าจะส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

3. ปัจจัยด้านผู้บริหาร พนักงานส่วนตำบล งบประมาณ และการวางแผน มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร

4. เมื่อใช้การถดถอยพหุคูณแบบหลายขั้นตอน พบว่า มีกลุ่มตัวแปร 4 ตัว ที่มีนัยสำคัญ ของการพยากรณ์ความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร คือ การวางแผน (X_3) ผู้บริหาร (X_1) งบประมาณ (X_4) พนักงานส่วนตำบล (X_2) โดยกลุ่มตัวแปรเหล่านี้มีอำนาจในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 97.10 ซึ่งสามารถเขียนในรูปคะแนนดิบ ($\hat{Y}$) และสมการในรูปคะแนนมาตรฐาน ($\hat{Z}$) ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.223 + .228 (X_3) + .316 (X_1) + .369 (X_4) + .086 (X_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .388 (Z_4) + .358 (Z_1) + .310 (Z_3) + .093 (Z_2)$$

คำสำคัญ : ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ / การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล /
หลักธรรมาภิบาล / องค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกำแพงเพชร

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the levels of success in good governance performance of sub-district administration organization in Kamphaeng Phet province. 2) to study the levels of factors that effected on success in good governance performance of sub-district administration organization in Kamphaeng Phet province. 3) to study the relations between the factors and the successes of good governance performance of sub-district administration organization in Kamphaeng Phet province. 4) to make a prediction the factors affected on success in good governance performance of sub-district administration organization in Kamphaeng Phet province, including administrators sub-district officers, budget and planning. The sample consisted 324 sub-district officers in Kamphaeng Phet province. The research instruments were choiced questionnaire and rating scale questionnaire. The data analysis was done by percentage, mean, standard deviation, Multiple correlation and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The research findings were as follows:

1. The success in good governance performance of sub-district administration organization in Kamphaeng Phet province was at a moderate level. When considered each aspect, it found that the highest level was the development of local organization tasks, whereas successful administration and the evaluation were at moderate level.
2. Both in general and each aspect, the factors that might be effected on success in good governance performance of sub-district administration organization in Kamphaeng Phet province were at a moderate level.
3. The factors of administrators, sub-district officers, budget and planning were related with the success in good governance performance of sub-district administration organization in Kamphaeng Phet province.
4. Using Stepwise Multiple Regressing Analysis was found that predictors 4 variables to predicting the success in good governance performance of sub-district administration organization in Kamphaeng Phet province consisted of 4 factors: planning (X_3), administrators (X_1), budget (X_4) and

sub-district officers (X_2). These variable group had the prediction at 97.10 percent. The prediction equators in raw score ($\hat{Y}$) and standard score ($\hat{Z}$) were as follows:

Raw score equation

$$\hat{Y} = 1.223 + .228 (X_3) + .316 (X_1) + .369 (X_4) + .086 (X_2)$$

Standard score equation

$$\hat{Z} = .388 (Z_4) + .358 (Z_1) + .310 (Z_3) + .093 (Z_2)$$

Key Words : Factore Affecting on Success / Good Governance Performance / Sub-District Administration Organization in Kamphaeng Phet Province. / Good Governance

บทนำ

ประเทศไทยมีการพัฒนาและมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว หลายคนคิดว่าประเทศไทยได้ก้าวพ้นความยากจนและกำลังก้าวสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วแต่เมื่อเกิดวิกฤต เศรษฐกิจ ทุกคนจึงตื่นจากความหลงผิดและพบว่าสังคมไทยยังอ่อนแอ มีข้อบกพร่องหลายเรื่อง เช่นด้านคุณธรรม จริยธรรม มีการทุจริตประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจ อันเป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจดังกล่าว ที่ส่งผลกระทบต่อทั้งทางสุขภาพกายและจิตใจของคนไทยทั้งประเทศอย่างรุนแรง ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในการทำงานของภาครัฐและระบบการเมือง ในขณะที่เดียวกัน ปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบที่ขยายตัว และมีรูปแบบที่หลากหลาย ซับซ้อนมากขึ้นนอกจากจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศยังส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของชีวิต ค่านิยม และวัฒนธรรมของสังคมไทยที่ก่อให้เกิดปัญหาทางด้านสังคมที่รุนแรงขึ้น

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กที่สุดซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการส่วนท้องถิ่น สามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้ตามกฎหมาย โดยองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสำคัญต่อชุมชนในลักษณะที่เป็นองค์กรพื้นฐานของท้องถิ่นและเป็นกลไกที่สำคัญต่อการบริหารการพัฒนาในระดับตำบลทั้งในทางทฤษฎี และในทางปฏิบัติ ในทางทฤษฎีมีความเชื่อว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีแนวโน้มว่าจะมีศักยภาพสูงในการพัฒนาชนบท เป็นองค์กรที่มีพลังของประชาชนในท้องถิ่น อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนและทรัพยากรต่าง ๆ ในชนบท จึงน่าจะรู้ปัญหาความต้องการที่แท้จริงรวมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหามาได้เป็นอย่างดี อันจะส่งผลต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง

และ สิ่งแวดล้อมในชุมชน (วิรัช วิรัชนิการวรรณ, 2536, หน้า 279) และในปัจจุบันได้มีหน่วยงานและ องค์กร ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีการบริหารงานตามหลักความ โปร่งใส ตรวจสอบได้และส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตามหลักธรรมาภิบาล เช่น กรมส่งเสริมการ ปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และ สถาบันพระปกเกล้า ได้มีมาตรการ กลไกเพื่อเสริมสร้าง แรงจูงใจในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การให้รางวัลแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการ บริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลและรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศด้านความ โปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ กำกับดูแลการ ดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกา หลักเกณฑ์การบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ที่กำหนดไว้ในมาตรา 52 ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น 1) การจัดหลักสูตรการบริหารกิจการบ้านเมือง ที่ดีสำหรับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) การจัดทำโครงการประเมินผลและมอบรางวัลให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดีเป็นประจำทุกปี 3) การนำระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-auction) การ โอนเงินเข้าบัญชีผู้รับจ้างโดยตรง (E- banking) 4) การวางแผนระยะยาวเพื่อปลูกจิตสำนึกให้แก่นักเรียนใน สถานศึกษา ที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 5) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน (Participation) ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยนำ ความต้องการจากเวทีประชาคมมาบรรจุไว้ในแผน การให้ประชาชนเข้าร่วมรับฟังการพิจารณาของ สภาท้องถิ่น การตั้งตัวแทนประชาคมเป็นกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง การคัดเลือกผู้แทนประชาคมเป็นคณะ ดำเนินงานหอกระจายข่าว การประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น การจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมในท้องถิ่นเพื่อรับข้อร้องเรียนจากประชาชน เป็นต้น

เนื่องจากระบบธรรมาภิบาล มีความสำคัญต่อการดำรงอยู่ขององค์การบริหารส่วนตำบลและ ความสำเร็จในการสร้างระบบธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบลจะประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้อง อาศัยปัจจัยการสนับสนุนการดำเนินงานหลายประการ ในจังหวัดกำแพงเพชร มีองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 68 แห่ง จากผลการตรวจรับรองมาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปี 2551 จังหวัดกำแพงเพชร โดย สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดกำแพงเพชร เป็นผู้ตรวจสอบ พบว่าผลการตรวจ รับรองมาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปี 2551 ด้านการบริหารจัดการ ซึ่ง เป็นตัวชี้วัดการจัดอันดับองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ผลปรากฏ

คะแนนแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลมีความแตกต่างกันอย่างมาก โดยองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้คะแนนสูงสุดมีผลคะแนนคิดเป็นร้อยละ 98.67 และองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้คะแนนต่ำสุดมีผลคะแนน คิดเป็น ร้อยละ 60.00 ซึ่งมีจำนวนองค์การบริหารส่วนตำบลถึง 35 แห่ง ที่ได้คะแนนการตรวจรับรองมาตรฐานไม่ถึง ร้อยละ 70.00 ซึ่งหากองค์การบริหารส่วนตำบลได้ทราบถึงสิ่งที่สัมพันธ์หรือส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติ บังงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจะได้นำไปพัฒนาปรับปรุงให้มีมาตรฐานการปฏิบัติ ราชการให้สูงขึ้นกว่าเดิม (สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดกำแพงเพชร, 2551, ไม่ปรากฏเลขหน้า) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมี ความสนใจที่จะศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดกำแพงเพชรว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่สัมพันธ์กับ ความสำเร็จในการปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกำแพงเพชร เพื่อให้ผู้บริหาร พนักงานส่วนตำบล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบล มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยที่คาดว่าจะส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบล ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้ปัจจัยด้านผู้บริหาร พนักงานส่วนตำบล งบประมาณ และการ วางแผน เป็นตัวพยากรณ์

วิธีการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัด กำแพงเพชร จำนวน 1,713 คน ซึ่งประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตร Taro Yamanae จำนวน 324 คน โดยมีขั้นตอน การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามชนิดกำหนดคำตอบให้เลือก (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล เครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ช่วงคะแนน โดยประเมินความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ตามตัวชี้วัดมาตรฐานการปฏิบัติราชการด้านการบริหารจัดการ ใน 7 ปีวิจัย ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านพนักงานส่วนตำบลด้านงบประมาณด้านการวางแผน เครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ช่วงคะแนน

3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้เป็นแบบสอบถามการวิจัยครั้งนี้ มีลำดับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ตำรา เอกสารทางวิชาการ สิ่งพิมพ์ วารสาร งานวิจัย และวิทยานิพนธ์
2. ผู้วิจัยนำข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ตำรา หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดทฤษฎี และให้ครอบคลุมขอบเขตของการวิจัย
3. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณา
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน พิจารณาเพื่อหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา
5. นำร่างแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขของผู้ทรงคุณวุฒิมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence : IOC) โดยคัดเลือกข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งค่า IOC ที่คำนวณได้มีค่าระหว่าง 0.6 – 1.00 จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อความตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณา
6. นำแบบสอบถามที่ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ขอรับความเห็นชอบจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
7. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากงานประสานการจัดบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ไปถึงองค์การบริหารส่วนตำบลเป้าหมาย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวส่งให้กับพนักงานส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และติดแสตมป์เจ้าหน้าที่ของถึงตัวผู้วิจัยเพื่ออำนวยความสะดวกแก่กลุ่มตัวอย่างในกรณีส่งแบบสอบถามคืน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามให้การแจกแจงความถี่ (Frequencies) และหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร ใช้สถิติโดยการคำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. ข้อมูลเกี่ยวกับ ด้านผู้บริหาร ด้านพนักงานส่วนตำบล ด้านงบประมาณ ด้านการวางแผนที่สัมพันธ์กับความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในเขตจังหวัดกำแพงเพชรใช้สถิติการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) สำหรับคำนวณค่าสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์กำหนดไว้ที่ระดับ .05
4. การสร้างสมการพยากรณ์ความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร ใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) สำหรับคำนวณค่าสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์กำหนดไว้ที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

จากผลการวิจัย มีประเด็นที่น่าสนใจซึ่งนำมาสรุปและอภิปรายผล ดังนี้

1. ความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดกำแพงเพชร อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรก คือ ด้านการปรับปรุงภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก และนอกนั้น

อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านบริหารงานเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของ อบต. และด้านการประเมินผล การปฏิบัติงาน

จากผลการวิจัยอภิปรายผลได้ว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบลใช้อำนาจกำกับดูแลไม่เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย ทำให้เกิดปัญหาในการกำหนดนโยบาย บริหารงาน การจัดทำบริการสาธารณะทั้งหลาย ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลก็นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวแต่ยังมีสิ่งที่ท้าทาย อบต.อยู่ในขณะนี้ คือ การปรับกลยุทธ์ ทักษะคิด วิเคราะห์ วิธีการทำงานของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ไปสู่การเป็น “ราชการยุคใหม่” มุ่งปฏิบัติเพื่อเป้าหมาย คือ การพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า และให้ประชาชนในท้องถิ่นมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของสมบุรณ์ สอนประภา (2537, หน้า 172-173) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสภาตำบล ศึกษาเฉพาะจังหวัดฉะเชิงเทรา” ผลการศึกษาพบว่าประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสภาตำบลขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ การได้รับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้อง การประสานงานภายใน กสต. และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของตำบล

2. ปัจจัยที่คาดว่าจะส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัจจัยที่คาดว่าจะส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรก คือ ด้านผู้บริหาร รองลงมา ได้แก่ พนักงานส่วนตำบล และการวางแผน

จากผลการวิจัยอภิปรายผลได้ว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจัยคือ ด้านผู้บริหาร พนักงานส่วนตำบล งบประมาณ และการวางแผนนั้นมีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งสอดคล้องกับ ชีรเดช สุขโข (2543, หน้า 33-34) ได้กล่าวถึงวิธีการปรับปรุงคุณภาพให้สำเร็จซึ่งจะนำพาองค์กรสู่ความสำเร็จ มีดังนี้ ผู้บริหารเป็นผู้นำ ทำจริง ต่อเนื่อง ให้ความรู้เรื่องคุณภาพ/ปรับปรุงคุณภาพกับทุกคน ประกาศนโยบายคุณภาพ จัดระบบงานปรับปรุงคุณภาพให้ชัดเจน การมีแผนแม่บทสู่การปฏิบัติ จัดระบบการฝึกอบรม ส่งเสริมและติดตามผล ให้ความสำคัญกับผู้บริหารระดับรองลงไป บริหารเวลาเสนอผลงาน จัดสรรงบประมาณตามลำดับความสำคัญเร่งด่วน สมควรใจที่จะทำ ให้ทุกคนได้ประโยชน์เท่ากัน ประเมินผลและมีการแก้ปัญหา

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหาร พนักงานส่วนตำบล งบประมาณ และการวางแผน กับความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหาร พนักงานส่วนตำบล งบประมาณ และการวางแผน กับความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร พนักงานส่วนตำบล งบประมาณ และการวางแผน มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การสร้างสมการพยากรณ์ความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า มีกลุ่มตัวแปร 4 ตัว ที่มีนัยสำคัญ ของการพยากรณ์ความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร คือ การวางแผน (X_3) ผู้บริหาร (X_1) งบประมาณ (X_4) พนักงานส่วนตำบล (X_2) โดยกลุ่มตัวแปรเหล่านี้มีอำนาจในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 97.10 ซึ่งสามารถเขียนในรูปคะแนนดิบ ($\hat{Y}$) และสมการในรูปคะแนนมาตรฐาน ($\hat{Z}$) ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.223 + .228 (X_3) + .316 (X_1) + .369 (X_4) + .086 (X_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .388 (Z_4) + .358 (Z_1) + .310 (Z_3) + .093 (Z_2)$$

จากผลการวิจัยอภิปรายผลได้ว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์ความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งปรากฏในสมการพยากรณ์ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังที่ปรีชญา ศรีภา (2542, หน้า 56 - 57) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาหมู่บ้าน : ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาหมู่บ้าน มี 5 ปัจจัย คือ ระดับการศึกษา อุดมการณ์ ประชาธิปไตยการติดต่อสื่อสาร ความคาดหวังผลประโยชน์และบุคลิกภาพความเป็นผู้นำในอุดมคติ

จากผลการศึกษา ซึ่งพบว่า งบประมาณ ผู้บริหาร การวางแผน และพนักงานส่วนตำบล สามารถร่วมกันพยากรณ์ความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร ได้ถึงร้อยละ 97.10 ส่วนที่เหลืออีก 2.90 เกิดจากปัจจัยอื่น ๆ โดยงบประมาณ มีอำนาจการพยากรณ์ได้ดีที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ กิตติวินิจ (2539, หน้า 67 - 69) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ

ความรับผิดชอบในการทำงานของพนักงาน ผลการศึกษาพบว่าพนักงานธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) มีความรับผิดชอบในการทำงานค่อนข้างสูง ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน สภาพการทำงาน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และอายุของพนักงานมีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบในการทำงาน

จึงกล่าวได้ว่า งบประมาณ ด้านผู้บริหาร การวางแผน และพนักงานส่วนตำบล เป็นสิ่งเมื่อประกอบกันแล้ว มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร และเป็นปัจจัยที่สามารถทำให้การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร ควรมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540 เพื่อส่งเสริมการรับรู้ข่าวสารของประชาชน มีการพัฒนาส่วนราชการให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การปฏิบัติงานควรยึดหลักความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรและงบประมาณ ปรับปรุงและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือโทรคมนาคม มีการทบทวนข้อกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับให้ทันต่อสถานการณ์ ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกที่จัดให้แก่ประชาชนในการขอรับบริการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและควรพัฒนาการประเมินผลการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.2 ปัจจัยที่คาดว่าจะส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร เพื่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ผู้บริหารและพนักงานส่วนตำบลควรปฏิบัติดังนี้

ด้านผู้บริหาร ควรปรับปรุงและพัฒนาการมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเสมอต้นเสมอปลาย ด้านพนักงานส่วนตำบล ควรพัฒนาและปรับปรุงการรักษาระเบียบวินัย ด้านงบประมาณ ควรส่งเสริมและพัฒนาการใช้งบประมาณมีการเปิดเผยตามระเบียบวิธีงบประมาณ ด้านการวางแผน ควรมีการรายงานผลการประเมินต่อผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล

1.3 ปัจจัยด้านผู้บริหาร พนักงานส่วนตำบล งบประมาณ และการวางแผน มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกำแพงเพชร ควรพัฒนาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยให้มีการจัดสรรงบประมาณต่าง ๆ และควรส่งเสริมให้พัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารและพนักงานส่วนตำบลอย่าง

ต่อเนื่องและทั่วถึง ในขณะเดียวกัน ผู้บริหารควรขอความร่วมมือจากชุมชนในการพัฒนางานตามหลักธรรมาภิบาลให้ดีขึ้นตลอดจนควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานต่าง ๆ

1.4 ปัจจัยที่ใช้หาความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร ที่มีอำนาจพยากรณ์สูงสุดคือ งบประมาณ ด้านผู้บริหาร การวางแผน และพนักงานส่วนตำบล โดยด้านงบประมาณ ควรมีการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการใช้งบประมาณมีการเปิดเผย โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ตามระเบียบวิธีงบประมาณ ด้านผู้บริหาร ควรมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเสมอต้นเสมอปลาย และปฏิบัติหน้าที่ด้วย ความซื่อสัตย์สุจริต และนำความคิดเห็นมาใช้ในการปรับปรุงวิธีการทำงาน การวางแผน ควรมีการวางแผนมีการรายงานผลการประเมินต่อผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง และนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและวางแผนขั้นต่อไป พนักงานส่วนตำบล ควรรักษาระเบียบวินัย ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงานได้อย่างเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาถึงปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบล ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีผลการวิจัยอย่างกว้างขวาง

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบเทศบาลตำบลกับองค์การบริหารส่วนตำบล ว่ามีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลเหมือนกัน หรือแตกต่างกันอย่างไร เพื่อจะได้ข้อมูลที่เป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

2.3 ควรศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้ปัจจัยพนักงานส่วนตำบล เช่น การรักษาระเบียบวินัย ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงานได้อย่างเหมาะสม เป็นตัวแปรในการสร้างสมการพยากรณ์ความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล

เอกสารอ้างอิง

- ท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร, สำนักงาน. (2551). ข้อมูลรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี
งบประมาณ 2551. กำแพงเพชร: สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดกำแพงเพชร.
- ทัศนีย์ กิตติวิจิ. (2539). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบในการทำงานของพนักงาน. วิทยานิพนธ์รัฐ
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรเดช สุขโข. (2543, ธันวาคม). ผู้นำการเปลี่ยนแปลงการศึกษา. วารสารวิชาการ, หน้า 70-74.
- ปรัชญา ศรีภา. (2542). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลใน
การพัฒนาหมู่บ้าน: ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2536). การบริหารงานพัฒนาชนบท การพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารงาน
พัฒนาสภาตำบล : สาเหตุและแนวทางแก้ไข. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สมบูรณ์ สอนประภา. (2537). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสภา
ตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.